

Bøndergaardene folgtes til Brugerne, deres Børn og Svigerbørn, for Fremtiden ogsaa tilstaaes, naar Huse paa Landet, hvortil der hører Skyldsat Jord, af Cieren afhændes til Brugerne, deres Børn og Svigerbørn, men han tilføiede, at han derved ikke alene forstod de Huse, som henhøre under Godser, men ogsaa de Huse, som henhøre under enkelte Gaarde. For mig staaer det som temmelig afgjort, at den Begunstigelse, som man ved Loven af 4de Juli 1850 lod tilflyde Brugerne af Bøndergods, ogsaa skulde komme Huse til Gode, og jeg troer, at der paa mange Steder i Henhold til denne Anskuelse udfærdiges Salgsdocumenter, som ere blevne thinglæste og have passeret Revisionen, uden at denne har gjort nogen Bemærkning derimod. Forslagsstilleren gaaer jo noget videre, idet han udtalte, at Forslaget skulde omfatte ikke alene de Huse, som høre til et Godscomplex, men ogsaa Huse, som høre til enkelte Gaarde; men hans Mening kan dog ikke være at gaae længere end dertil, at Begunstigelsen skulde indrømmes den første Afhændelse til Selveiendom. Dersom disse Huse igjen bleve kjøbt og vendte tilbage til Gaarden, og saa af Cieren skulde ønskes afhændede til de senere Fæstere eller Leiere, synes det mig, at der ikke er nogen Anledning til, at disse, da skulde nyde samme Begunstigelse. Forsaavidt der spørges om, hvorvidt denne Lov overhovedet er nødvendig, skal jeg, foruden at henvisse til denne min Opfattelse af Loven af 4de Juli 1850, ogsaa henvisse til et Circulaire, som under 1ste Februar 1867 er udstedt af Finantsministeriet, eller rettere sagt af General-directoratet for Skattevæsenet, til samtlige Amtmænd. Der havde nemlig, siden Loven af 1850 er udkommen, gjort sig forskjellige Anskuelser gjældende om, hvorledes man skulde betragte disse Huse, om man skulde indrømme Begunstigelsen overhovedet til Huse, eller alene til de Huse, der hørte til et Godscomplex. Denne sidste Anskuelse har en Tid lang gjort sig gjældende; men senere kom man til en liberalere Fortolkning. Man indrømmede, hvor der blev jolgt et Huis, der tilhørte en Kirke, den nye Cier Begunstigelsen. For nu at saae denne Sag bragt paa det Reue, blev der, som sagt, under 1ste Februar 1867 fra General-

directoratet for Skattevæsenet udstedt en Circulaire skrivelse til samtlige Amtmænd, hvori det udtales, at „medens Administrationen tidligere har været tilbøielig til at forstaae Udtrykket „Bøndergods“ i Loven af 4de Juli 1850, jfr. Loven af 19de Februar 1861 § 31, saaledes, at de i disse Love ommeldte Begunstigelser kun kunde finde Anvendelse ved Afhændelse til Brugerne eller deres Børn og Svigerbørn af Gaarde og Huse, der henhøre til et Complex af Bøndergods, har Man, efterat dette Spørgsmaal har været taget under fornyet Overveielse, og Man angaaende samme har brevverlet med Indenrigsministeriet, troet at kunne frafalde denne strengere Fortolkning, saaledes at de ommeldte Begunstigelser fremtidig, ansees anvendelige paa enhver under fornævnte Lovbestemmelse hørende første Afhændelse af Fæstegaarde og Huse til Brugerne eller deres Børn og Svigerbørn, uanset at de paagjældende Eiendomme ikke høre til et egentligt Bøndergodscomplex“. Forsaavidt altsaa den ærede Forslagsstiller ikke tilsigter at at gaae videre, end at Begunstigelsen skal indrømmes de første Afhændelser til Selveiendom, troer jeg ikke, at det er nødvendigt, at der udkommer en Lov i den Anledning. Administrationen har erkjendt accurat det samme Princip, og paa denne Maade bliver Loven af 4de Juli 1850 fortolket.

Casse: Efter de Udtalelser, som nu fandt Sted fra den høitærede Indenrigsminister, turde det maaskee være mere overflødigt at tage Ordet i det Diemed, i hvilket jeg har begjæret det, men jeg skal dog tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger. Den ærede Forslagsstillers Udtalelser idag have været i fuldkommen Overensstemmelse med, hvad han yttrede, da han indbragte Lovforslaget, navnlig med Hensyn til, at der efter hans Formening er Tvivl om, hvorvidt de Begunstigelser, som Loven af 4de Juli 1850 medføre ved Afhændelsen af Bøndergods, skulle kunne komme til Anvendelse ogsaa med Hensyn til Huse; men, saaledes som den høitærede Indenrigsminister nu har fremstillet sin Opfattelse, deler han jo den Mening, at Loven af 4de Juli 1850 under Betejnelsen Bøndergods